

کنسرت های کلهر با شهر خاموش

کیهان کلهر به زودی کنسرت «شهر خاموش» را در تالار وحدت به روی سن خواهد برد. هنوز تاریخ دقیق برگزاری و تعداد شب های این اجرا اعلام نشده است و به زودی اطلاعات بیشتری منتشر خواهد شد. شهر خاموش آلبومی بی کلام از کیهان کلهر، آهنگساز و نوازنده کمانچه و بروکلین راید، رهبر کوارتت زهی آمریکایی است.

این آلبوم در سبک های موسیقی کلاسیک و خاورمیانه ای در سپتامبر ۲۰۰۸/اسفند ۱۳۸۷ توسط انتشارات موسیقی ورنل و یلیچ میوزیک در سطح بین المللی، و توسط انتشارات آوای خورشید در سطح ایران منتشر شده است.

سبک اصلی این آلبوم موسیقی کلاسیک بین المللی است که در کنار آن موسیقی خاورمیانه، سنتی ایرانی، کردی و موسیقی محلی خراسانی نیز به کار رفته اند. قطعه نخست آلبوم که نام آلبوم نیز از آن گرفته به یاد قربانیان شهر حلبچه که مورد حمله شیمیایی رژیم وقت عراق قرار گرفته بود اجرا شده و نام آن نیز اشاره به همین رخداد دارد. کلهر دلیل این امر را عدم توجه کافی در زمان رخداد این فاجعه عنوان کرده است.

کیهان کلهر جرقه شکل گیری این آلبوم را سفارش دانشگاه هاروارد برای ترکیب کوارتت زهی و بررسی شکل بندی و اجرای آن دانسته که نهایتاً منجر به خلق قطعه «شهر خاموش» شد. او در این باره این گونه توضیح می دهد: «قطعه اصلی اثر شهر خاموش در سال ۲۰۰۴، به سفارش دانشگاه هاروارد برای ترکیب کوارتت زهی نوشته و اجرا شد و بعد از نظر سازبندی و شکل اجرا بازبینی شد که ساز کنترباس و سازهای کوبه ای به آن اضافه گردیده است.

این قطعه برای اولین بار در کارنگی هال نیویورک به وسوسیه همین نوازندگان اجرا شد و بعدها در کنسرت های دیگر، هدف ابتدایی در به وجود آمدن شهر خاموش ترکیب موسیقی بداهه و موسیقی از پیش نوشته شده در یک قطعه موسیقی بود که تمام اعضای گروه بر اساس چهار چوب های مشخص شده در آن شرکت می کنند و در شکل گیری و صدا دهندگی نهایی به یک اندازه مؤثرند.»

جشنواره موسیقی فجر به کار خود پایان داد

ظرفی بزرگ با مظروفی ناچیز

بیبا یاری، روزنامه نگار

جشنواره سی و چهارم موسیقی فجر شامگاه سه شنبه سی ام بهمن ماه در حالی پایان یافت که بسیاری از نقصان ها، اشکالات و ایرادات را با خود به همراه داشت و البته می توانست این گونه نباشد. امید که در سال های آتی شاهد کاهش آنها باشیم. ناگفته نماند جشنواره امسال دستاوردهای هم داشت از جمله اینکه بر ضرورت تدوین سند چشم انداز و محدودسازی مقیقات وزارت ارشاد برای تأیید دبیر منتخب، تأکید شد. در ادامه برخی نقاط قوت و ضعف جشنواره سی و چهارم را با هم مرور می کنیم.

اختتامیه کاملاً مبتذل

بهت و حیرت خبرنگاران و کسانی که مدام در آیین اختتامیه

جشنواره موسیقی فجر از عوامل جشنواره می پرسیدند انتخاب مجری با چه کسی بوده است، نشان از واقعیتی پنهان داشت که رنگ و روی اعتراضی بر آخرین رویداد جشنواره سی و چهارم می پاشید که هر چند در تمام سی و اندی ساله برگزاری جشنواره بارها به ابتذال هم رسیده است، اما هرگز در اختتامیه آن بر روی این گونه نیافته که همگان اختتامیه را مبتذل ترین بخش جشنواره بنامند. انتخاب ناشایست مجری در آیین اختتامیه آن هم هنگامی که با سخن های نامربوط می خواست خود را سخنور و اهل فن و آگاه به حوزه موسیقی نشان دهد بیش از آنکه راضی کننده اهالی موسیقی باشد خشم آفرین بود. مجری ای که حواشی و مسائل او در صداوسیما هنوز در افواه جامعه باقی مانده و جامعه موسیقی نمی تواند حضور او را با این سوابق برتابد؛ سخنانی گفت که

آیین نامه محدود کننده ارشاد نیست

امسال اولین سالی بود که بعد از سی و سه سال جشنواره دارای آیین نامه ای برای انتخاب دبیر جشنواره و نظارت بر آن شد. شیوه انتخاب دبیر در آیین نامه به صورت جامع و در بر گیرنده همه گروه ها و نظر ها بود اما کاستی های اولین دبیر انتخاب شده بر این شیوه نشان داد محدودیت ها و قیدهایی که وزارت ارشاد برای تأیید دبیر منتخب می گذارد عملاً دست همه را برای بهبود کیفیت این جشنواره بسته است و باید این آیین نامه نمی توان ارشاد را محدود کرد تا قیدهای نانوشته را بر انتخاب دبیر تحمیل نکند.

ضرورت تدوین سند چشم انداز

حالا مشخص شد جشنواره علاوه بر اصلاح مفادی در آیین نامه نیازمند تدوین سند چشم انداز است تا سیاست کلی جشنواره و هدف آن به درستی تبیین شود و برنامه ریزی منوط بر آن برای سال های آتی صورت بگیرد یعنی مشخصاً در سند چشم انداز قید شده باشد که از نقطه ای خواهیم به نقطه ب برسیم. البته این سند مستلزم آن است که ابتدا جشنواره مشخص کند در چه زمانی و در چه سطحی می خواهد به فعالیت بپردازد. جشنواره امسال نشان داد که می بایست از مدل کارنوالی که در آن همه ژانر ها و گونه های موسیقی به اجرا می پردازند به سمت یک مدل دارای دیدگاه مشخص برود این دوره شاهین فرحت داشت و چه سخنان طولانی و رادیووار او که بیشتر به بخش از روی دستگاه ضبط صوت می مانست و جود چنین مجری که تداعی ناخوشایندی داشت را هم از ضرورتی انداخت.

مسئله انتخاب مجری اختتامیه که گویا به علت برخی روابط درون وزارتخانه ای از سوی مدیر عامل موسسه توسعه هنرهای معاصر و رفاقت در برینه

افضالی با فرزاد جمشیدی به سی و چهارمین جشنواره موسیقی فجر تحمیل شده بود نشان از آن داشت که مهر وزارتخانه ارشاد و بریدن دست رفاقت ها از جشنواره کاری بس زمان بر است و البته نیازمند سالم سازی فضای خبرنگاران ستاد جشنواره که در سال ها برای گزارش رسمی حاضر بودند با موفقه

موسیقی کلاسیک آشنا باشند تا اخبار صحیح بر درگاه رسمی جشنواره قرار گیرد در صورتی که کاملاً برعکس بود و ستاد خبری جشنواره در حوزه موسیقی کلاسیک ضعف جدی داشت.

آن گونه که در تمام برنامه های رسیال پیانو تنها جمله ای که مدام از سوی خبرنگار رسمی جشنواره نوشته شده بود ضربات محکم و قوی بود و فرق نمی کرد این گزارش برای کنسرت خانم آریبینه ایسرائیلیان یا رافائل میناسکاتیان باشد یا نوازنده ایرلندی Mary Dullea.

تنها چیزی که خبرنگار متوجه شده بود ضربات قوی و محکم بود که بدین نحو گزارش های جشنواره را کلیشه ای و مبتذل ساخته بود. قطعه «کوپرن آرمگاه» در اجرای نوازنده ایرلندی در بروشور و گزارش ستاد خبری جشنواره درج شده بود که نشان از ناآشنایی گروه خبری جشنواره با قطعه ای داشت که

به نام آرمگاه کوپرن شناخته شده است و یادر بروشور کنسرت خانم آریبینه ایسرائیلیان که دو قطعه از کلود دبوسی در آن اجرا می شد اولین قطعه را به نام دبوس و دومی را به نام دبوسی قید کرده بودند. ضمن اینکه خبرنگاران و عکاسان ستاد جشنواره در تمام مدت اجرا در سالن حاضر نبودند که به طور مثال در پوشش خبری اتفاق مهم کنسرت رافائل میناسکاتیان بنویسند که او از اجرای اسکر تسو شماره ۳ شوپن انصراف داد تا شاگردش متین لادانی، برنده دوره اول جایزه دوسالانه پیانو یاربد، اسکر تسو شماره ۴ شوپن را اجرا کند. چرا که میناسکاتیان هم همانند این جوان برای موفقیت او در مسابقات جهانی شوپن در تلاش است. یادر اجرای دانشگاه هنر که در بخش کلاسیک چند گروه نوازنده به نوبت به روی سن برای اجرا آمدند؛ اما به علت نبود عکاس ستاد خبری جشنواره، از اجرای قطعه «یکوئرت وایزن» ساخته «پابلو دسارازت» توسط پیرزاد جعفریان و پدرام غفاری عکسی رسمی از سوی ستاد جشنواره مخابره نشد.

هر چند این همه سهل انگاری و آشفتگی قابل جلوگیری بود و لازم بود دبیر روابط عمومی جشنواره هم ضمن اشراف به حوزه موسیقی کلاسیک پیش از ارسال، گزارش ها را چک و از بروز ایرادات جلوگیری کند و یاحتی دبیر جشنواره که در اغلب برنامه های

مسئله انتخاب مجری اختتامیه نشان از آن داشت که مهر وزارتخانه ارشاد و بریدن دست رفاقت ها از جشنواره کاری بس زمان بر است و البته نیازمند سالم سازی فضای مدیران که همه چیز را فدای رفاقت ها نکنند

کلاسیک در سالن حاضر بودند در این حوزه به بهبود گزارش ها کمک کند؛ اما این گونه نبود و اخبار ناقص و اشکالات زیادی مخابره می شدند. گویا برای دبیر جشنواره بازتاب صحیح برنامه ها چندان اهمیتی نداشت که وقعی به آن نمی نهاد.

کتابچه پر اشکال

در کتابچه جشنواره که فهرست برنامه ها به تفکیک سالن ها مطابق جدول برنامه درج شده است خبری از بخش گفتگوهای رادیویی پخش شده از رادیو گفتگو که دبیری آن برعهده رضا مهدوی بود، نماند. بماند که ستاد خبری و روابط عمومی سی و چهارمین دوره جشنواره متن مختصر شده پنجمین شب گفتگوهای پژوهشی را برخلاف شب های پیشین مخابره نکرد. جشنواره حتی در تدوین کتابچه اطلاع رسانی جامع خود که بعداً نیز می توانیده عنوان مرجع مورد استناد قرار گیرد این دقت را به خرج نداده بود که اسمی از بخش پژوهشی برسد. ضمن اینکه کتاب/ کتابچه جشنواره برای همگان و حتی خبرنگاران در دسترس نبوده و شیوه توزیع آن نیز نامعلوم بود.

افزون بر این، در این کتابچه با چند نمونه ایرادات فاحش و ویراستاری مواجهیم که به راحتی قابل اجتناب بود. مثلاً تفاوت فونت نوبت ستاری و با املاي چند گونه هم تانند تریو املا که در کتابچه امثال هم قید شده و یا نحوه نوشتن واژه ویولن که با املاي چند گانه از جمله وین در صفحات مختلف مواجهیم. اما جمله اشتباه از آن صفحه توضیحات کتابچه درباره خانم قوام صدی بود که در همان آغاز نوشته شده: «فریماه قوام صدی، فارغ التحصیل هنرستان عالی موسیقی تهران و دانش آموز خسته افلیا کمباجیان است!»

دنگ و دونگ

مرحله نهایی رفاقت دومین جایزه دوسالانه پیانوی باربد

رقابت ۲۰ پیانیست نوجوان و جوان در دومین جایزه پیانو باربد

دومین دوسالانه جایزه پیانوی باربد باره ایلی ۲۰ پیانیست نوجوان و جوان از سراسر کشور، پنجم و ششم اسفندماه در فرهنگسرای نیاوران برگزار می شود. جایزه پیانو باربد با هدف انگیزه بخشی و ایجاد فضایی برای رقابت و ارائه توانایی های پیانیست های نوجوان و جوان کشورمان، ۵ اسفندماه در فرهنگسرای نیاوران میزبان راه یافتگان به مرحله نهایی خواهد بود و مراسم اختتامیه این دوره ۶ اسفندماه در همین مکان برگزار خواهد شد. در این دوره پس از بازبینی ۲۰ اثر رسیده

توسط هیات انتخاب، ۲۰ پیانیست برای اجرای صحنه ای انتخاب شده اند که آثارشان را ۵ اسفندماه در حضور هیات داوران متشکل از رافائل میناسکاتیان، گایگ بابائیان، ربکا آشوقیان، آریبینه ایسرائیلیان، تامارا دولیدزه و امیر صراف اجرا خواهند کرد. لوح تقدیر و گواهی حضور در مرحله اول برای ۲۰ نفر لوح تقدیر، تندیس باربد، ضبط و انتشار رسمی اجرای زنده برای نفرات اول گروه های سنتی الف، ب، ج، د، پرداخت کمک هزینه آموزش نزد یکی از اساتید برجسته کشور برای برگزیده گروه الف/ جایزه نقدی معادل ۵ میلیون تومان برای نفر

اول گروه های سنتی ب و ج/ برگزاری کنسرت در ۶ شهر کشور در سال ۱۳۹۸ برای نفر اول گروه های سنتی ج و د/ اجرای کنسرت توپارکستر در سال ۱۳۹۸ برای نفر اول گروه سنتی، د جوایز این دوره خواهد بود. اسامی راه یافتگان به مرحله اجرا به شرح ذیل است: **گروه الف: (تا ۱۱ سال):** آرسام افضالی از کرج، مهرسا باقری از اهواز، آریب اشرف از شیراز، سید محمدپارسا رئیس زاده موسویان از تهران، آریبین حنیفه از زنجان

گروه ب: (تا ۱۶ سال)

بشری مخلصی از تهران، ساغر حاجی محمدجوادی از تهران، سینا ناظری از مشهد، شهزاد احتشامی از کرج، سیامک داریی از کرج

گروه ج: (تا ۲۲ سال)

نیماشاوری از تهران، حمیدرضا شریف پور از تهران، آریب میکاییلی از تهران، یلدا جهانگیری از نیشابور، پویا خدایی از سمنان

گروه د: (تا ۲۳ سال)

سهراب قربانی از رشت، پگاه کاشورز طالبی از تهران، ارشیا قربانی از تهران، افشین نصرتی از تهران، فواد سلج محمودی از تهران، دومین دوسالانه جایزه پیانوی باربد با سرمایه گذاری مجموعه پیانوی باربد و برنامه ریزی و مدیریت مؤسسه فرهنگی - هنری شهر آفتاب و همکاری اساتید برجسته موسیقی کلاسیک کشور به

مدیریت هنری آرش اسماعیلی ۵ و ۶ اسفندماه در تهران برگزار می شود.

آموزش تمبک جمشید شمیرانی

به کوشش فرید خردمند به همراه دو دی وی دی تاریخ نشر: زمستان ۹۷ ناشر: موسسه فرهنگی هنری ماهور در باره این اثر، به قلم جمشید شمیرانی می خوانیم: «بنا به درخواست دوستان و همت آنان این مجموعه تحت عنوان آموزش تمبک تهیه شد که در آن ریتم های موسیقی ایرانی که حاصل از تعلیمات ذی قدر استاد عزیزم حسین تهرانی است و تجزیه و ترکیبات مختلف این ریتم ها با هم عرضه و سعی شده است تا قدم بسیار کوچکی در راهی که این استاد بزرگ رفت برداشته شود...»

بارونمایی از سه اثر

یادمان نودمین سال تولد حسن کسایی بر گزار شد

یادمان نودمین سالگرد تولد استاد حسن کسایی بارونمایی از سه اثر موسیقی جمعه گذشته با حضور هنرمندان برجسته موسیقی کشورمان در مرکز موسیقی پارس برگزار شد.

در این مراسم که با همت موسسه نغمه گشایش به مدیریت محمدجواد کسایی، مرکز موسیقی پارس و موسسه نوخسروانی باربد و با حضور هنرمندانی چون

فخری ملک پور، اسماعیل تهرانی، وارطان ساهاکیان، مهدی آذر سینا، صدیق تعریف، پری ملکی، پشنگ کامکار، سودابه سالم، اردشیر کامکار، مسعود حبیبی، محمدعلی کیانی نژاد، رضا شفیعیان، محمد سلمانی، کریم قربانی، بیژن بیژنی، رضا خرم و... برگزار شد اسماعیل تهرانی، محمدعلی کیانی نژاد، مهدی آذر سینا و زید الله طلوعی سخنانی را در وصف استاد کسایی مطرح کردند.

محمدجواد کسایی فرزند استاد کسایی در این جشن گفت: «مرور به بهانه تولد نودسالگی پدر گرد هم آمدیم که علاوه بر زنده نگاه داشتن یاد و خاطر ایشان از سه اثر موسیقی همچون آلبوم های «وقتی نیستیم» و «گذرگاه

نسیم» و کتاب «قصه شمع» رونمایی کنیم. حدود چهار سال پیش تصمیم گرفتیم که کاری بر پایه تکنوازی و دونوازی با ساز تمبک به یاد پدر با عنوان «وقتی نیستیم» تهیه و ضبط کنیم بر این اساس از هنرمندان شاخص سرزمینمان دعوت به همکاری کردیم و در قالب سه سی دی که ۲۳ قطعه را در خود جای می داد آثار تکنوازی استادان همراه با تمبک را ضبط کردیم. معقدم این مجموعه به لحاظ حضور هنرمندان چند نسل موسیقی ایران کنار هم بی نظیر است چرا که در روزگاری که هنر اصیل به حاشیه رانده شده حضور و گردآوری هنرمندان متعدد از نسل های مختلف کنار هم بسیار ارزشمند است.»